

Intensjonsavtale om en null-visjon for dødsulykker i landbruket og reindriftsnæringa

Mellom

Arbeidstilsynet, Gjensidige, Landbrukets brannvernkomité,
Landbruksdirektoratet, Landbruks- og matdepartementet,
Landkreditt forsikring, Mattilsynet, Norges Bondelag,
Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Landbruksrådgiving,
Norske Landbrukstenester, Norske Reindriftssamers
Landsforbund, Stiftelsen Norsk Mat.

Intensjonsavtale om en null-visjon for dødsulykker i landbruket og reindriftsnæringa

1. Formål

Formålet med intensjonsavtalen er en visjon om null dødsulykker tilknyttet landbruksforetak og reindriftsnæringa i Norge. Det skal også arbeides for å redusere antall ulykker med alvorlig personskade. Intensjonsavtalen skal bidra til en samordnet og helhetlig innsats og samarbeid blant aktørene i landbruket og reindriftsnæringen for å nå visjonen.

2. Bakgrunn

Landbruket og reindrifta er sektorer som er belastet med mange ulykker. Det finnes ikke god statistikk over disse ulykkene. Arbeidstilsynet utarbeider statistikk over arbeidsskadedødsfall. Jordbrukssektoren skiller seg ut som en næring med mange slike dødsfall. I 2021 var det 5 arbeidsskadedødsfall i jordbruket. I reindriftsnæringa finnes det ikke statistikk over ulykker og arbeidsskadedødsfall.

3. Mål

Målet med intensjonsavtalen er at det skal være null dødsulykker tilknyttet landbruksforetak og reindriftsnæringen og en lav forekomst av ulykker med alvorlig personskade. Landbrukseiendommen og reindriftsnæringens arbeidsplass skal være trygge steder å jobbe. I tillegg skal gården og bostedene tilknyttet reindrifta være trygge steder å bo. Målet skal bygge opp under Arbeidsmiljølovens formål om å: «sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon». Dette forutsetter systematisk, målrettet og langsiktig arbeid av aktører som kan være med å påvirke sikkerheten i landbruket.

4. Parter, ansvar og tiltak

Parter:

Partene i avtalen er: Arbeidstilsynet, Gjensidige¹, Landbrukets brannvernkomité, Landbruksdirektoratet, Landbruks- og matdepartementet, Landkreditt forsikring², Mattilsynet, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Landbruksrådgiving, Norske Landbrukstenester, Norske Reindriftssamers Landsforbund, Stiftelsen Norsk Mat.

Ansvar:

Partene forplikter seg til å jobbe for å nå formålet med denne intensjonsavtalen. Partene har ansvar for gjennomføring og tiltak på sine områder. Selv om oppfølgingen er fordelt mellom aktørene, er det viktig med samordning og at det samarbeides om det felles målet.

¹Gjensidige og Landkreditt forsikring holder andre relevante forsikringsselskap informert.

² Gjensidige og Landkreditt forsikring holder andre relevante forsikringsselskap informert.

Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norske Reindriftssamers Landsforbund, Norsk Landbruksrådgiving og Stiftelsen Norsk Mat har et hovedansvar for samordning og oppfølging av intensjonsavtalen. De andre partene skal bidra inn i arbeidet med oppfølging innenfor sine ansvarsområder. Partene i avtalen skal årlig rapportere på arbeidet som er gjort som oppfølging av avtalen i Nasjonalt samarbeidsforum for HMS i landbruket.

Tiltak:

Tiltaksplan:

Det skal årlig utarbeides en tiltaksplan med tiltak partene skal gjennomføre i løpet av året. Partene som har hovedansvar for samordning av intensjonsavtalen har også ansvar for utarbeidelsen av tiltaksplanen³.

Partene forplikter seg videre til å jobbe med følgende tiltak og oppfølging innenfor sine ansvarsområder:

Organisasjoner:

- Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norske Reindriftssamers Landsforbund: Informasjon og oppfordring til medlemmene om å gjennomføre tiltak for å redusere ulykker:
- Stiftelsen Norsk Mat: Forebygging gjennom HMS-arbeidet innenfor Kvalitetssystem i landbruket (KSL) ved HMS-sjekkliste, appen KSL Trygg og de eksterne KSL-revisjonene.

Næringsliv og rådgiving:

- Gjensidige og Landkreditt forsikring: Informasjon og veiledning til bønder
- Norsk Landbruksrådgiving: Rådgiving om HMS i landbruket og i reindrifta

Myndigheter:

- Landbruks- og matdepartementet: Sektoransvar for landbruksnæringa.
- Landbruksdirektoratet: Forvalter generelle virkemidler i landbruket.
- Arbeidstilsynet: Tilsynsansvar etter arbeidsmiljøloven og allmenngjøringsloven. Gjennomfører tilsyn og veiledning rettet mot virksomheter og arbeidsgivere i næringen.
- Mattilsynet: Forvalter regelverk for dyrevelferd og dyrehelse. Regelverk mht. brann i husdyrrom reguleres etter bestemmelsene hjemlet i plan- og bygningsloven.

Andre tiltak:

Kartlegging av årsaker til alvorlige ulykker i landbruket og reindrifta.

Det igangsettes et arbeid for å kartlegge årsaker til alvorlige ulykker i landbruket og reindrifta. Målet er å se etter fellesnevnerne mellom ulykkene som kan bidra til kunnskap om hvordan man kan unngå tilsvarende type ulykker eller andre forhold som kan øke sikkerheten i

³ Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norske Reindriftssamers Landsforbund, Norsk Landbruksrådgiving og Stiftelsen Norsk Mat

landbruket. I arbeidet skal forslag til tiltak for å redusere ulykker og annen oppfølging foreslås.

Ansvarlige for å igangsette arbeidet er NLR HMS, Stiftelsen Norsk Mat, Arbeidstilsynet, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag.

Øke oppmerksomheten rundt risikofaktorer og sikkerhetstiltak

Det er behov for å rette oppmerksomheten mot risikofaktorer og nødvendigheten av sikkerhetstiltak i landbruket og i reindrifta. Hele landbruket og reindriftsnæringen må inkluderes. Dette kan eksempelvis gjøres gjennom en HMS-kampanje. Arbeidet må tilpasses tilgjengelige ressurser.

Ansvarlige for å igangsette arbeidet er NLR HMS, Stiftelsen Norsk Mat, Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag.

5. Gyldighet og varighet

Avtalen varer fra i 3 år, fra 8.april 2024 til 8. april 2027.

Behovet for videreføring av avtalen vil vurderes i forbindelse med avtalens utløp.

Ullensaker, 8. april 2024

Arbeidstilsynet

Gjensidige

Landbrukets brannvernkomité

Landbruksdirektoratet

Landbruks- og matdepartementet

Landkreditt forsikring

Mina Brøgelund Laache

Mattilsynet

Egil Laake

Norges Bondelag

Arvid August

Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Anders R Nordlund

Norsk Landbruksrådgiving

Tinn Egil Adolphsen

Norske Landbrukstenester

Serge R Damnesen

Norske Reindriftssamers Landsforbund

Kari Sundqvist

Stiftelsen Norsk Mat